

Združnost.

haja enkrat na dan, razen nedelje in raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 -
za četrt leta 6 -
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se ugotavlja ne uveljavlja.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 avč.); even Trsta pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašitvi se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inšertov v ulici Molin piccolo št. 3. 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Cilji pangermanizma.

(Zvršetak.)

Viljem II. je dosegel namreč tudi to, da dandanes nemški katoliki najudaneje služijo njegovi svetovni politiki, kolikor doma, kjer glasujejo pridno za vse vojaške zakone, toliko na Kitajskem in Turskem, kjer želijo pričakujejo čas, ko protektorat nad katoliki v tej deželah preide od Francije na Nemčijo. Nemški katoliki računajo na to, da se Vatikana nasloni na njih, ko bodo vsi zbrani in močnejši od francoskih katolikov. In tako bi šla roko v roki svetovna politika Vatikana s svetovno politiko protestantskega »imperatorja Germanov«, kakor se sedanji nemški cesar rad naziva. Za nas je o tem najglavnejše to, da se ta protestantski cesar ni znal sprijateljiti le z rimsko kurijo in vpreči katolike v svoj triumfatorski voz, ampak da je dosegel tudi to, da ga kalif 300 milijonov mozlimov smatra za svojega najboljšega prijatelja. Saj je nazdravil (v Damasku 8. novembra 1898) sultanu toko-le: »Naj so njegovo veličanstvo sultan in 400 milijonov mozlimov, ki živijo razsuti po zemlji in spoštujejo v njem svojega kalifa, prepričani, da jim nemški cesar ostane prijatelj za večne čase.«

Najintimnejše prijateljstvo med nemškim besnilom — furor teutonius — in med islamskim fanatizmom je samo na sebi tako dejstvo, da bi morali mi začeti resno razmišljati o njem. Naši večni duševni tlačitelji, ki so le sr. Metodija mučili zaradi njegovega slovanstva, bratijo se, kakor vidimo, s stoletnim našim telesnim mučiteljem.

Tu gre torej za obstanek balkanskih in zapadnih Slovanov, zlasti Čehov in Slovencev. Na obstanek neruskih Slovanov pa je po Chéradamu vezan obstanek Francije. Njena osoda in naša sta zvezani. Misel, da bi Nemčija Francozom vrnila Alzacijo in Loreno, ako bi poslednji dopustili, da Nemci podjarmijo avstrijske Slovane, je utopija. Francozi ne smejo torej pozabiti prošlosti ter se izneveriti viši morali, kateri hočejo biti čuvarji. Ako nečajo, da se onečastijo za vedno, ne morejo dovoliti, da 8 milijonov cislitvanskih Slovanov, katerim grozi Germanstvo, propadejo. Toliko z moralnega gledišča. A tudi s političnega ne smejo Francozi kaj takega dopustiti. Kaka perspektiva se odpira Francozom, če pogledajo na Nemčijo s 66 milijoni prebivalstva, ki zamore na mig iz Berolina premakniti vojsko 1.500.000 mož!

Pa tudi gospodarski in socialni razlogi nalagajo Franciji, da smatra boj Slovanstva v Avstriji za svoj boj. Kedar se nemške meje razširijo čez bogate poljedelske kraje avstrijske, bo Nemčija rabila mnogo manj francoskih produktov. Kedar bo srednjeevropska carinska zveza dovršen čin, se mu mora Francija pridružiti, ali pa ostati osamljena. V prvem slučaju jo preplavi nemško cenejšo blago, v drugem se nemški kupovalci spreminijo v strašne tekmece. Vse to bo imelo tudi velike socialne posledice. Gospodarsko krizo bo občutilo 3 milijone francoskih tovarnarjev in 800 tisoč francoskih trgovcev, 6 in pol milijona tovarniških delavcev in 3 milijone trgovskih uradnikov. Nazadnje potrese kriza še 17 milijonov francoskih poljedelcev. V slučaju spremembe v mejah Avstrije bi prišla Francija v hujšo nevarnost, nego se je kedaj nahajala v njej od 1000 let, da, postavljena bo pred vprašanje: ali še ima dalje živeti, al ne.

Tako resno sodijo o našem položaju zastopniki velikega francoskega naroda, ki po svojih tradicijah sovraži in prezira Avstrijo. A Francozi vedo, da dandanes stare Avstrije ni več: mesto kaosa, iz katerega je imel nastati »avstrijski politični narod« z nemškim jezikom in kulturo, vstali so v novo življenje: Čehi, Slovaki, Poljaki, Malorusi, Slovenci, Hrvati, Srbi.

Od vseh vodi avtor točen račun, zlasti o cislitvanskih Slovanih. Ne le da našteva vse njihove krvave pridobitve politične in narodne, ampak prikazuje z mnogimi mapami razloček med službeno in pravo Avstrijo, ki ima 6 milijonov Čehov, 4 milijone Poljakov, 3.250.000 Malorusov, 1.350.000 Slovencev in 680.000 Hrvatov in Srbov, torej nad 15 milijonov Slovanov, dočim je Nemcev le 9 milijonov, a še od teh nad 3 milijone raztresenih po čeških deželah, med tem ko so ostali stisnjeni med Alpami in Donavo. Do Trsta imajo Nemci 200 kilometrov čez čisto slovensko zemljo. V Trstu je Nemcev le 3 od sto dočim je Slovencev po italijanski statistiki 14 od sto. Na Dunaju je nad 20 od sto Slovanov. Take prave Avstrije Francozi nimajo razloga črtiti!

(Po Stepanu Radiću v »Srbskem književnem glasniku«.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 17. junija 1901.

Cesar v Pragi. V soboto ob jedni uri popoldne si je cesar ogledal novo infanterijsko kadetno šolo in potem novi muzej za umetnostno obrt v starem mestu, kjer so mu bili predstavljeni zastopniki trgovcev, industrijalcev in bank. Predsednik trgovske zbornice, Wohanka, ga je pozdravil v češkem in nemškem jeziku. V svojem govoru se je spominjal s hvaležnostjo cesarjevega prizadevanja, da bi dosegel narodnostni mir v svoji državi. Cesar je odgovoril istotako v češkem in nemškem jeziku in je rekel med drugim sledeče: »Da spada k tem predpogojem (delu in obrtni pridnosti) tudi narodnostni mir, omenili ste ravnokar popolnoma opravičeno. Bog daj, da bi ljubezen do naše domovine ter čut zvestobe in naklonjenosti do svojega vladarja, ki Vas je, zastopnike obeh narodnosti, privedel semkaj v složnem čustvovanju, mogla premagati vse ovire, ki se stavljajo na pot v dosego tega cilja. To je moja najiskrena želja«. Gromovitim slava- in hochklicem ni hotelo biti ne konca ne kraja po teh besedah. Cesar si je na to jedno celo uro ogledoval muzej in se potem odpeljal na ogled jubilejne bolnišnice za otroke in še nekaterih drugih javnih zavodov. V soboto je bil tretji in poslednji dvorni obed, katerega so se udeležili med drugimi tudi zastopniki trgovine in industrije. Ob pol osmi uri zvečer so česka in nemška pevska društva priredila cesarju serenado. Cesar je prisostvoval serenadi na balkonu v družbi ministrov ter se potem zahvalil društvom za počestitve. Takoj na to se je odpeljal cesar k najvišjemu deželnemu maršalu, knezu Lobkovicu, na sijajno soarejo, kjer je ostal do 9. ure in pol.

Staro- in Mladočehi. Notri izmed slavnostnega veselja in hrupa povodom obiska cesarjevega je došla iz Prage vest, ki je — ako se izkaže resnično — velike važnosti in utegne pasti precej težko na tehnično gledé na bodoči razvoj stvari v državi. Iz Prage pišejo namreč v »Information«, da se more o kompromisu mej Staro- in Mladočehi govoriti kakor o gotovi stvari. Kompromis velja sicer v prvi vrsti predstoječim deželnozbornim volitvam. Ali spomniti se moramo, da je odličnjak dr. Herold nedolgo temu klical na koncentracijo vseh resnih mož in sil. Govor njegov je bil mala senzacija. Najbolji

dokaz temu je dejstvo, da je ta poziv Heroldov obrnil na-se tudi pozornost vladarjevo in da je le-ta v pogovoru s drom. Heroldom po delegacijskem obedu pohvalil oni govor, zatrdil, da ga je čital z velikim veseljem. Ker pa možje, ki stoje na čelu naroda in ki nosijo veliko moralno odgovornost za vsako besedo, ne smejo govoriti tja v en dan ter podajati važnih enunucijacij, ne da bi imeli zanje realno podlago, ter se podajati s tem v nevarnost, da jih naslednjega dne njih lastni tovariši in istomišljeniki opovržejo, je smatrati za gotovo stvar, da dr. Herold ni povedal le svojega osebnega menenja in morda le v kakem hipnem subjektivnem liričnem razpoloženju, ampak da soglašaj z njim tudi njegova stranka! Opravičeno je torej domnevanje, da so Mladočehi, uvažujé resnost in usodnost trenutkov, ko vsa znamenja kažejo, da se v političnem življenju naše države pripravlja evolucija, ki bo morda zgodovinske važnosti — opravičeno je domnevanje, pravimo, da sta Mladočehi njihov patrijotizem in pa politična zrelost prisilila do spoznanja, kako koristna bi bila za domovinsko stvar kooperacija s stranko, kakoršnja je staročeska, ki sicer nima več mas za seboj, kakor jih je imela nekdanj, a je vendar še vedno imenitna po svoji minulosti, po svojih častnih tradicijah, po svojih uslugah za narod in posebno pa po velikem fondu intelekta, ki ga ima tudi še sedaj v svojih pripadnikih iz eveta razumnštva češkega. Verjetno je torej, da se kompromis, dosežen sedaj za deželnozbornske volitve, raztegne na vse obseže političnega življenja narodovega. Saj je dr. Herold, ko je klical na koncentracijo vseh resnih mož, posebno še govoril o zastopstvu naroda v osrednjem parlamentu. Ako pride do kooperacije med obema strankama, bi torej to vsekako pomenjalo konsolidacijo političnega življenja naroda češkega ter povzdigo njegovega ugleda in politične moči. Ako pa končno vzamemo v poštev toli, a nikdar preveč povdarjano važnost tega prvega v rodbini avstrijskih narodov, za državo in dinastijo, nam mora biti jasno, kako bi po konsolidaciji v domačem narodno-politiškem življenju narasel njega upliv na vse politično življenje te državne polovice in posredno tudi vse monarhije. Ne treba povdarjati torej, da si mi Jugoslovani moramo iz vsega srca želeli tega. Vsaka češka pridobitev je posredna naša pridobitev. Vsako naraščanje češkega vpliva na življenje in snovanje v državi pomenja razmerno zmanjšanje

PODLISTEK

Umirajoče dete.

Odlomek iz materinega dnevnika. Slovaški spisatelj Helena Šoltýsová. Posl. Podravski.

Zastonj bi poskušala to, ker to se opisi ne dá, niti ni potreba. Kdor je preživel izgubo najbližje mu stoječega, ljubljenega bitja, on ve, kakšen britek čas nastopa v prvih dneh po oni izgubi: doba hladu, teme in praznote, v katero žarki luči in toplote ne prodirajo. Takrat je človek malomaren za vse; le žalost sama mu prevzema vso dušo. Svetovni dogodki te ne ganejo, pač pa najmanjši spomin na tvojo zgubo razdira znova tvoj, itak že zelo ranjeno srce. Tako je bilo in je deloma še sedaj z menoj. Veliko trpljenje, smrt svojega otroka, na katero sem se plipravljal že v naprej, preživela sem pred dvema tednoma, toda bolečina traja nespremenljivo še sedaj, ponavlja se neprestano, navzlic temu, da se izročam v voljo božjo. Bolečina ločitve in izguba ljubljene bitja je sama na sebi velika, toda tiha in neprenehljiva. To, kar jo dela glodajočo in težko znosljivo, so žalostni, bolešni spomini na poslednjo dobo življenja predragega mi bitja. A česar koli se dotikam, na kar koli pogledujem, vse me nekako posiloma spominja na njo. Pogled na prazno njeno postelj, v kateri je preživela najmučnejšo, poslednjo dobo mladostnega življenja, — me stokrat na dan zbada v srce. Takisto tudi pogled na zapuščene igrače in šolske knjige in sploh na vse, kar je smatrala za svoje. Kdo bi uganil, čemu me polivajo solze, kadar pogledujem na sliko nad njeno posteljo? Radi tega, ker je imela uprte vanjo svoje oči, ko je umirala. Mnoge, mnoge reči, o katerih kdo drugi ne bi bil zmožen uganiti, v kakšni dotiki so bile žujo, me živo spominjajo na njo, vzbujajoče mi solze in bolešne vdihljaje. Ali ne poznam nikakega sredstva zoper to? Ne, niti zmenim se ne zanje. Žalost se ne daje opehariti; ona ima brčkone tudi pravico do obstanka.

Prišla sem ob milo, dobro, vrolo dete; — to je izguba, katere ni moči nadomestiti. Predno se je odpravilo od tod, je trpelo premnogo — to je bolest brez konca. Dne 14. decembra ravno našel jo je zdravnik zelo slabo: vnetje je v minuli noči zasleglo tudi desno, doslej še zdravo stran. Radi tega je ležala na tej strani ter tako čudno dihala! Radi tega je izgledala kakor mrtva in vsa znamenja so kazala, da brčkone

sklene še tega dne svoje življenje. To boja-zen sem čitala zdravniku z obraza in njegove besede, kakor še nikdar doslej, so me močno prestrašile. O Bog, to je bil grozen dan! Že dolgo sem se pripravljala na to najhujše, ali potrdilo iz kompetentnih ust me je vendar ganilo! Nadeja je zares čudovito prožna; niti v takšnih obupnih slučajih se ne daje povsem odpraviti. Ne vidiš je nikjer, a tajno se je vendar ondi vzdrževala.

Popoldne, ko je prišel zdravnik, se jej je nekoliko zboljšalo; ležala je zopet na bolni levi strani. Bila je zelo slaba ter je dremala skoro neprestano. Na večer smo pričakovali očeta. Tudi ona, revica, ga je pričakovala nestrpljivo, razodevajoč o tem nekdanjo radost. Dala se je posaditi na blazino, na to je legla ter se dala zopet posaditi. Ob določeni uri je prišel oče. Bedno ličice bolne hčerke se je obrnilo k njemu; poprej plameče, sedaj pa že omedlevajoče oči so se slabo zalesketale. Nasmehniti se že ni mogla več; pač pa je zastavila očetu nekaj vprašanj, poizvedujoča po ujetu in teti. Ko jej je oče podal mičen jerbašček, ki ga je kupil za njo in kakoršnega si je že davno želela, je tudi radostno stegnila po njem svoji shujšani roki. Kar je našla za pregrizniti v njem, tega ni niti oku-

sila, marveč darežljivo razdelila nam. Na to se je poigrala s jerbaščekom ter delala nartje, kaj vse bo shranjevala vanj. To ni trajalo dolgo, ker so jo moči že zapuščale. Odložila ga je na stran ter legla. In nastala je navadna mučna nemirna noč. Oče, revež, je v britkosti prebdel vso noč; ni si mislil, da nas najde v tako slabem stanju.

Drugere dne je bilo to isto, niti hujši, niti boljši. Tretjega dne zvečer se nam je zdela, da se jej je shujšalo in močno smo se prestrašili. Toda četrty dan je bil zopet podoben poprejšnjim. Ganljiva njena tožba: »Bog, Bog, Bog!« ter »Vidite, mati, kako mi je hudo!« mi še sedaj zveni v ušesih in sklenjeni nje medli ročici sti mi še neprestano pred očmi. — Kadar jej je odleglo, se je skušala zabavati s svojimi igračami; toda kaj otožno je bilo gledati na to. V četrtek popoldne se je vročnica zmanjšala, ki se doslej z ničemer ni dala pregnati. Poprej zmerom vroče čelo je ostalo sedaj primerno toplo. Zdravnik je delal na vse to enako kisel obraz — videla sem, da na njem ni prostora za upanje. Toda konca še nismo pričakovali, ker še ni bilo posebnega znamenja za to.

(Pride še.)

moči onih nasprotnikov, ki so tudi naši nasprotniki. Mi ne smemo vpraševati le po tem, kar so Čehi storili ali niso storili za nas direktno in v gotovih konkretnih vprašanjih, ampak moramo upoštevati, da se z vsako češko pridobitvijo drobi stari slavofobski germanizatorji: zistem v Avstriji. Ta zistem se mora porušiti, popred ne bo bolje. A Čehi jedini so sposobni, da uspešno stojijo na čelu na delu tega rušenja. Ziravi egoizem nam vleva torej, da mu privoščamo prvenstvo in se veselimo njegovih uspehov. Zato se veselimo vsakega dogodka, ki pomehja notranjo konsolidacijo v življenju Čehov in bi se iz sreče veselili tudi kooperacije med Mlado- in Staročehi.

Proti avtonomiji južnega Tirola. Zlasti pa proti deželniemu redu, izdelanemu od nemško-liberalnega poslanca dra. Grabmayra, nastaja med nemškim prebivalstvom — konservativnim in liberalnim — čim huji odpor, ki se pojavlja v listih in na shodih. Te dni je bil v Boleanu množtevno obiskan shod, ki je vsprejel resolucijo, pozivajočo nemške poslance, naj glasujejo proti namerjanemu razdeljenju Tirola. Včeraj pa je bil v Meranu shod, na katerem je o predmetu govoril isti dr. Grabmayr. Zborovalci so viharo oporekali in so vsprejeli resolucijo, ki pravi, da, predno se podeli južnemu Tirolu avtonomija, treba zaslišati Nemce in sploh naj se pred deželnozborskimi volitvami ničesar ne stori v tem vprašanju.

Glasilo konservativcev »Neue Tiroler Stimmen« pravi, da le Italija bi kralj prihodnje provincije Trentina pozdravila z veseljem, in to v duševni smeri in radi vojaške pomembnosti v slučaju vojne.

Ni torej izključeno, da pride — ako se ta akcija izjalovi — zopet do jako ostrih konfliktov med tirolskimi Italijani in Nemci, da se zopet odpre in razširi propad med obema narodoma. Za nas Slovence je stvar posebne važnosti, kajti priča nam zopet, kakova je razlika v temeljnih načelnih stvareh med primorskimi in tirskimi Italijani. Le-ti zapričo morda zopet srdito borbo proti Nemcem in za načelo svoje avtonomije, naši Italijani pa so prej ko slej na strani istih Nemcev in za načelo nadvladja jednega naroda.

Kak nezmisl, kaka laž! Navadno se meni, da jih narodno načelo spaja te in one Italijane, v resnici pa jih ravno to stališče razdvaja. Kajti naši Italijani nimalo niso za izvajanja narodnostnega principa, ampak oni v resnici z narodnim šovinizmom ubijajo zdravi narodnostni princip, kakor hitro ne privoščajo vsem jednako slobode za gojenje narodne individualnosti.

Velika sibirski železnica. Dne 1. junija 1891, torej pred desetimi leti je bil po zapovedi ruskega cara začetek najveličastnejemu delu v svetovni zgodovini: sibirski železnici. Na čelo vsemu podjetju je bil postavljen ruski prestolonaslednik, današnji car Nikolaj II. Deset let je minolo, odkar delajo na tem »pravem narodnem delu«, kakor je imenoval car Aleksander III., in Rusi morejo s ponosom gledati na delo, dovršeno v tako kratkem času. Do 1. maja 1901 je bilo položenih tračnic na daljavo 6512 vrst, torej spada na vsako leto 651 vrst, dočim so na gradnji kanadske železnice vsako leto dovršili povprečno 438 vrst. Lanski dogodki v Kitaju so pokazali očitno, kako Rusiji treba sibirski železnica. Vsporedno z gradnjo sibirski železnice gredo mnoga druga važna podjetja. Pred vsem gre za sistematično koloniziranje Sibirije. V poslednjih desetih letih se je nad milijon duš preselilo iz evropske Rusije v Sibirijo. To koloniziranje se ne vrši le tako na srečo, ampak je sistematično. Kolonisti napredujejo lepo v novi domačiji ter se večina njih čutijo zadovoljnejši, nego v prejšnjem bivališču. Gradnja novih in popraviljanje dosedanjih poti po kopnem in po vodi, mnogostransko proučevanje zemlje, podpore domači industriji — vse to je silno delovalo na produktivne sile v deželi in na splošno olajšanje življenja. Uvedenje novih sodiš, odprava izganjanja v Sibirijo, ki se je tudi zgodila v minole desetletju, je v tesni zvezi z gradnjo velike sibirski železnice in tako postaja Sibirija se svojim življenjem enaka evropski Rusiji ter dobiva vse pogoje mirnega napredka.

Vojna v južni Afriki. Iz Bruselja poročajo, da je Anglija pripravljena skleniti mir, ako bi se združili obe republiki Transvaal in Oranje ter prepustili Angliji one okraje Transvaala, kjer so rudniki. Anglija bi v tem slučaju priznala neodvisnost burških republik; zahteva pa, da odstopi pred-

sednik Krüger. Tudi iz teh pogojev je razvidno, da je Anglijo gnala v to vojno le pohlepnost in požrešnost po bogatih rudnikih in da je bila to čisto navadna roparska vojna brez vsakega etičnega višjega momenta.

Tržaške vesti.

Verba movent, exempla trahunt. Beseda nagiblje, vzgled vleče! Ta pregovor velja tudi glede uresničenja srčne želje vseh pravih rodoljubov, da si postavimo v Trstu čim prej »Narodni dom«. Zanimanje za »Narodni dom« je obče, ali kaj pomaga to, če je pa to zanimanje le — akademično? Pisanje po listih, vabiljenje v pismih — predlagalo se je tudi shode v to svrhu — vse to je lepo in koristno, ali izdatnejši bi bili lepi vzgledi! Ako bi vsi tisti, ki so poprej tolikrat povpraševali, kaj je z »Narodnim domom«, sedaj, ko stojimo tik pred ustanovnim občinim zborom, prijavili nemudoma svoj pristop društvu »Narodni dom v Trstu«, to bi hasnilo več, nego najlepši članki v »Edinosti«. Z živimi vzgledi bi takorekoč »za rokave« vlekli tudi druge za seboj v okrilje našega društva. Ako bi videl ta in oni odličnjak, da je društvu pristopilo toliko in toliko drugih, ki morda ne razpolagajo s tolikimi gmožnimi sredstvi kakor on, ne obotavljaj bi se dalje, da tudi on prinese svoj dar na žrtvenik domovine. Marsikateri mladež bi se navdušil za lepo misel, in že na ustanovnem občnem zboru bi imeli zadoščenje, da vidimo v društvu mnogo, mnogo društvenikov.

Lepo polje tekmovanja se nam odpira. Kdo začne dajati vzgled? Ali hočejo posedujoči krogi čakati, da jim pokažejo priprosti delavci, kaj je nas vseh sveta dolžnost? Ako kje, velja tukaj pregovor, da dvakrat daje, kdor hitro daje!

Na ustanovnem občnem zboru koncem tega meseca se ima izvoliti stalni upravni odbor, predsednik in pregledovalni osek društva. Kakor v vsakem večem društvu, in upati smemo pač, da bo društvo »Narodni dom v Trstu« naše največje društvo, nahajalo bo se tudi nad nami nekaj nezadovoljnejšev, ki poročajo: ta ali drugi odbornik mi ne ugaja. Ako bi pa pravočasno pristopili, lahko bi se udeležili volitev stalnega odbora; izbrali bi si take ljudi, s katerimi bodo zadovoljni, da ne bo potem nobenega prigovarjanja, nobene graje.

Kakor vidimo, je torej koristno ne le za društvo, marveč tudi za društvenike, da že pred obč. zborom prijavijo svoj pristop društvu »Nar. dom«.

Izlet »Pravnika« na tržaško ozemlje. Lep dan je bil. Elen tistih redkih dni jasne, nekaljene zadovoljnosti, ki so toli redki v sodobnem življenju našem, polnem trpkosti, bojev in nasprotstva. Bil je to dan, ki človeka nekako povzdiga nad »neprijazno vsakdanjost«.

Neprijazno je bilo obzorje nad nami, ko smo odhajali iz Trsta na Opčine, da zaključimo milim gostom svoj: dobrodošli. In čim višje smo se vpenjali, tem mračnejše postajalo okolo nas in slednjič je bilo zastrto vse nebo s temno sivimi oblaki. Slednjič so jele padati redke kaplje... Slabe nadeje za ta dan, za katerega smo tako živo želeli dobrega vremena...

No, mi smo vendar krepko korakali dalje, da storimo svojo bratsko dolžnost do dragih bratov-rojakov. Do najhujega vendar ni prišlo: dež se ni usul. Marveč se nam je zdelo, dospelšim na Opčine, kakor da se hoče nekam jasnosti tam gori na obzorju. Pihljala je bistrejša in svežejša sapa. Na Opčinah se nam je pridružila vrla četa vrlih mož: deželni poslanec Ivan Goriup in močan zbor pevskega društva »Zvon«.

Po čakanju nekoliko minut na postajališču openskem je pridrdral od Sežane sem vlak, ki nam je prinesel mile goste. Radi vremena, ki je bilo v Ljubljani — kakor so nam pripovedovali — še veliko neprijaznejše nego v Trstu — tam da je lilo zjutraj kakor iz škafa — udeležba na izletu sicer ni bila tolika, kakor bi bila sicer, ali to je bila okolnost, ki je bila brez pomena za naše čustvovanje: mi smo se radovali, da smo mogli odpreti bratski naročaj bratom iz cveta narodovega.

Izstopivše brate je prvi pozdravil gospod deželni poslanec Ivan Goriup v imenu tržaške okolice. Z zvonečim glasom je povdarjal slovenske okolice. Nekdaj je bilo pač drugače, ali danes se bodo mogli uveriti čestiti gostje, da je to naša zemlja in da na tej zemlji biva zaveden slovenski rod. V

imenu te zemlje, v imenu tega slovenskega rodu pozdravlja torej mile goste iz vsega srea. Živeli!

Temu lepemu pozdravu so sledili prisrčni vsikliki med izletniki in nami domačini. Na to je stopil pred vrsto izletnikov dr. Matej Pretner, da v imenu tržaških pravnikov pozdravi goste. Potrjuje zatrdilo Ivana Goriupa, da je to pristno slovenska zemlja in da rod, bivajoči na tej zemlji, danes vse drugače čuva svoj slovenski značaj, nego je bilo to nekdanj, je podarjal govornik, da se imamo na tem probujenju v veliki meri zahvaliti slovenskemu uradovanju, temu, da si je naš jezik pridobil pot v javne urade. Stanu pravnikov, sodnikov in odvetnikov ter notarjev se imamo torej zahvaliti v veliki meri, da moremo danes na probujeni slovenski zemlji pozdraviti izletnike slovenske pravnike. Tudi dr. Matej Pretner je izletnikom zaklical prisrčen dobro došli in tudi temu pozdravu je sledilo glasno vsikljanje. Obema govornikoma se je v imenu odvetnikov zahvalil državni poslanec dr. Andrej Ferjančič, zatrdivši, s kakim veseljem so on in tovariši prihiteli na lepo tržaško ozemlje. Na to pa je iz kakih 30 grl mogočno, čisto in prisrčno zadonela prekrasna pesem v pozdrav. Na vselem izrazu na licih vseh izletnikov — med katerimi je bilo tudi nekaj dam — je bilo videti, kako drago in veselo presenečenje je bilo to, ki jim ga je priredilo vrlo društvo »Zvon«. Hvaležnosti izletnikov je dal dal izraza njih voditelj dr. Andrej Ferjančič v prisrčnem nagovoru do pevcev.

Na to smo odšli proti Opčinam s pevskim zborom na čelu, ki je vso pot peval vesele slovenske koračnice. V dvorani restavrantu Vovkovega je bil zajutrek, ali iz tega zajutreka je kmalu nastala prekrasna zabava. Pevsko društvo »Zvon« je pevalo tako navdušeno in tako precizno, da smo bili preprijetno iznenadeni celó mi domačini. Ne vemo, ali je ta zbor res toliko boljši, nego je bil, ali pa je navzočnost tacihi odličnih gostov tako vspodbujevalno vplivala na njih: dejstvo je, da »Zvona« še nismo čuli tako peti kakor včeraj. Gostje so povdarjali kar navdušeni, da kaj takega bi zastoj iskali kje drugje po deželi, med priprostimi delavci, med ljudmi žuljavih rok. Ob toli krasnem pevanju in v prijateljskih razgovorih ob izbornem — teranu je kakor bi trenil minol čas, določen za »počitek« na Opčinah in trebalo se je odpraviti na Prosek. Pred odhodom je dr. Josip Kušar napil pevskemu društvu »Zvonu«, naglašuj, da sedaj, ko so čuli tako petje in videli tako navdušenje, izletniki morajo verjeti v bodočnost slovenstva na tržaškem ozemlju, sedaj je živa vera v njih, da si zopet priborimo to, kar smo izgubili, da pridemo v tem prvem trgovskem mestu države vsaj do tiste veljave, ki nam gre po našem številu in po naši važnosti za državo. Besedam dra. Kušarja so izletniki burno pritrjevali.

Družba se je razdelila: nekaj izletnikov se je z vozom odpeljalo na Prosek, veči del pa smo šli peš mimo obeliska, kjer so gostje zopet doživeli prijetno presenečenje. V gostilni poleg obeliska je godba svirala »Naprej«, ko so gostje šli mimo: akordom pesmi so se pridružili še mili zvoki glasbe kakor klasične priče, da na tej zemlji še živi slovenski rod.

Med tem se je popolnoma zjasnilo. Kakov krasen užitek, kakov diven pogled, ko smo šli počasi po zgodovinsko zanimivi Stefanijini poti! Zrak je bil čist in svež, kakor rekoč kedaj v tej dobi. Navpično in globoko pod nami širna morska ravan, lesketajoča se v barvah, spreminjajočih se v solnčnem svitu. Na jedno stran ti uhaja pogled preko krasnega gradu Miramar — ki se ti zdi, kakor da je s skalovjem vred, na katerem stoji, vzrastel ven iz morja —, tega nekdanjega omiljenega bivališča nesrečnega cesarskega princea, in dalje, dalje preko Furlanije proti deželi onkraj naših mej. Na drugo stran zopet ti je uhajal pogled preko Šklednja in miljskega zaliva v tužno nam Istro in tam ob obali, na skrajni točki, kolikor je neslo oko, pa si opazal neko črno točko, mesto usodnega pomena za naše istrske trpine, mesto jeze, sovražstva in skrajne netolerance — glasoviti Piran.... In ko smo hodili počasi dalje in uživali vso to božjo krasoto pod in pred nami, razgrnilo se je prav doli pod našimi nogami divno ležeče selo Barkovlje in ponosno smo kazali našim gostom nanje, kakor živ izglei, kako pravo rodoljubje more odbijati tudi najhujši naval tujinstva...

Počasi smo dospeli do pred Kontovelja. In glej zopet življenje, zopet presenečenje:

na uho so ti udarjali veseli zvoki glasbe in oko ti je zrlo, kako se vetrič poigrava z razobešenimi trobojnicami... Imeli so tam procesijo sv. Rešnjega Telesa.

Od Kontovelja do Proseka je le nekoliko minut hoda. Zopet je oko zrlo plapolajoče zastave. A kaj je tam pred nami, kaj se tako lepo blesti na solnčnem zlatu. Ah, da, to je krasna dragocena zastava proseškega društva »Hajdrih«, a za njo krepka četa mož in mladeničev — vsi z enakimi čepicami — četa njih, ki so zvesti čuvarji imena in spomina davno preminolega nepozabnega mojstra ter njegove dragocene ostaline v — naši pesmi. Prihajali so, da oni prvi med Prosečani sporoče bratom slovenskim svoj slovenski pozdrav.

(Zvršetak pride.)

Novinski glasovi. Pod naslovom: »Trakovi, barve in zastave« pripoveduje »Agramer Tagblatt«, kako so Hrvatje nedavno temu, ko je bil Novelli na Reki, hoteli proslaviti tega slavnega italijanskega umetnika s tem, da mu poklonijo venec s trakovi v reških in hrvatskih barvah, kako so neznani zlikoveci v gledišču potrgali te trakove, in kako so italijanska glasila vestno — molčala o tem lopovstvu. Na to pripoveduje zagrebški list, kako je v Spljetu, kamor je došel isti Novelli, prišla reakcija na reški dogodek: neznane roke so iz nekega traka izrezale besede: »Gli italiani di Spalato«. Čin sta si bila slična, vendar je velika razlika. Razhajenje hrvatstva na Reki se je zgodilo na hrvatskih tleh, a reakcija v Spljetu na tleh, kjer ni Italijanov! Ali med tem, ko so ital. glasila vestno — molčala o lopovstvu na Reki, pa se delajo kakor da so iz sebe radi reakcije v Spljetu.

Taki so ti pravicoljubi: provokacije odobrujejo se svojim molkom, na odgovoru na provokacijo pa se zgražajo! »Agramer Tagblatt« pa opaza nadalje prav umestno: »Italijansko novinstvo odobrava, da Hrvatom in Slovincem v deželni zboru istrskem ne dovoljuje govoriti hrvatski ali slovenski, a isti Italijani bi bljuvali ogenj, ako bi naši zastopniki v deželni zboru dalmatinskem ne dovoljevali italijanskim poslancem govoriti italijanski, ali celo v tem jeziku stavljati predloge in interpelacije. In vendar bi bilo v deželni zboru dalmatinskem tako postopanje od strani Hrvatov popolnoma opravičeno, dočim italijanski poslanci v deželni zboru istrskem vrše le delo najbrutalnejše prepotenece.

Še nekorektnije pa je — pravi »Agramer Tagblatt« — vedenje Italijanov in italijanskega novinstva v Trstu. Tu ne gre za narodne barve ampak za jednostavno belo zastavo. Škof Šterk je dovolil bratovščini sv. Cirila in Metoda, udeležiti se procesije sv. R. T. Radi tega ropot v italijanskih listih; radi tega protest v občinskem zastopstvu tržaškem; radi tega spektakel na galerijah, ko se je dr. Rybář oglašil za besedo, da z nepobitimi argumenti dokaže absurdnost predlaganih in storjenih sklepov! To italijanstvo Trsta stoji na tako trdnih tleh, da že radi jednega slovenskega napisa pada v strah in grozo!

Na to vsikli »Agramer Tagblatt«: Sedaj pa bodi dovoljeno vprašanje, da-li je v Trstu in okolici tudi Hrvatov in Slovincem? Da jih je, to dokazuje že tista statistika, ki gotovo ni sestavljena Slovincem v prilog; to dokazujejo slovenski zastopniki v občinskem svetu, in to dokazujejo onih 8000 glasov, oddanih za slovenskega kandidata povodom zadnjih državnozborskih volitev. Kako si upajo torej Italijani zahtevati od škofa, da bi iz procesije izključil bratovščino le zato, ker nosi imeni dveh slovanskih svetnikov, ker ima na svoji zastavi slovenski napis in ker členi iste v slovenskem jeziku molijo svojega Boga? Taka zahteva ni le surovost, ampak naravnost infamija! To, kar se je dogodilo v Spljetu, ni nič proti deliktu na Reki in nasproti sklepom obč. sveta v Trstu. Ti sklepi niso le pojav krivice in intolerance, ampak tudi prave azijske brutalnosti. Po vsprejetju teh sklepov je bilo italijansko ime onečastjeno in oni, ki so jih vsprejeli, ne zaslužujejo imena Italijanov. Kako ubogi so vendar ti gospodje v moralnem in intelektualnem pogledu, ako menijo, da s svojimi sklepi uničijo Slovence in da preprečijo njih gibanje. Kakor ni možno na traku v Splitu ustvariti italijanske narodnosti v mestu Zvonimira, tako ne bodo mogli z dogodkom na Reki in s sklepi v Trstu uničiti Hrvatstva na Reki in Slovanstva v Trstu. Ali kakor je delikt na Reki izzval reakcijo v Spljetu, tako bi uteg-

nili tudi sklepi občinskega sveta v Trstu izzvati drugo reakcijo — na cerkvenem polju! Gospodje Italijani v Trstu naj bi imeli pred očmi, da žalitve, ki jih prizadevajo tamošnjim Slovincem, globoko občutijo vsi Hrvati in Slovenci. Zavest solidarnosti, ki je vendar danes vzbujena, jih sili na reakcijo proti italijanskemu nasilstvu, kjer-koli se isto pojavlja.

(Pride še.)

Ljubljana — Trstu. Ljubljana daje premnogokrat izglede — prosvetljenemu Trstu! Ako mislimo le na vodovod ljubljanski, se nam dozdeva, da bi tržaške mogote morale biti sram. Tu je vodovodno vprašanje porustalo že toliko in toliko stotisočakov, a smo na zadnje vendarle na — suhem! Glede razsvetljave smo v Trstu tudi za Ljubljano! Kakor ta dva, tako bi našli še mnogo primerov, ki so vsi na čast ljubljani in na sramoto — ne Trstu — ampak njegovim dosežkom gospodarjem! Kako napredni so naši židje v Trstu, razvidimo tudi iz tega, da je ljubljanski mestni svet že v sprejel 556 novih občanov po novem domovinskem zakonu, medtem ko v Trstu še ni duha ne sluha o kaki rešeni prošnji!!!

Naši irredentovci imajo druge nujnejše posle, zato se zavlačuje vse, kar je na korist ljudstva!

Uzor-«posredovalnica» za delo! Pišejo nam: Tržaški Lahoni so ustanovili svojo posredovalnico za delo — seveda so to storili šele potem, ko je ljubljanska že poslovala! Da so to «uzor»-posredovalnico že ustanovili, je krivo to, da je magistrat kupil «Zeleni hrib» za zastavljalnico; a ker je kasneje spoznal, da prostor ne odgovarja temu namenu, je ustanovil občinsko posredovalnico in jo na stanil tam, kjer bi lahko vlekel 3000 gold. stanarine!

V tej posredovalnici je danes gnezdo vsem lahonskim intrigam proti vsemu, kar ne trobi v rog irredentizma!

Naš delavec, ako je Tržačan slovenske narodnosti, vdobiva tam obljube; ako pa je Netržačan in avstrijski podanik — ga pa odslavljajo kar na kratko!

Pred nedolgo časa je šel tja neki mož, rojen in odgojen v Trstu, po očetu pa spadajoč na Kranjsko. Prosil je, naj mu preskrbe kako službo. Prvo vprašanje je bilo, kam da spada? Ko je mož imenoval občino, v kateri ima domovinsko pravico — so mu rekli: «Tu se preskrbujejo službe le Tržačanom — Italijanom, tujecev ne sprejemamo!» — Nič ni pomagalo, da je mož izjavil, da niti ne pozna občine, v katero spada, da je rojen tu in da je tu vse svoje življenje!

Pred par dnevi je šel neki naš delavec v isto «posredovalnico» (I) iskat si dela. Ko je povedal, da je doma od Postojne, so ga takoj odpravili rekši: »Pojte v Postojno, naj vam preskrbe dela!»

Tako se postopa z vsemi, ako niso poznani irredentovci, ali vsaj — laški podaniki! Potem pa recite, da je to resna občinska posredovalnica za delo!

Niže že ni mogoče. Tukajšnji »Gazzettino« je že davno dosegel rekord najpodeljsega tržaškega lista; vso svojo nesramnost pa je pokazal v pravi luči ravno te dni, ko tržaško prebivalstvo, posebno nižje ljudstvo, radi skrajno pogubnega gospodarstva laške gospode trpi pomanjkanje vode. Mesto da bi vsaj skušal opravičevati laško camorro, če že ne noče storiti drugega, pa se še norčuje iz ubozega ljudstva, ki mora tekati po vsem mestu in zgubljati cele dneve, da dobi kje kapljo vode. Pfui!

Pomanjkanje vode še vedno noče biti konec. Danes zjutraj, po tolikem dežju, zopet ni hotela teči voda iz vodovoda na nekaterih krajih mesta. V ulici Rossetti smo čuli na pr. na lastna ušesa, kako razljučeno so ženske klele v svoji opravičeni nevolji. Pa da ni uzorno gospodarstvo laške klike!

Prošnja do usmiljenih sre. Požar, ki je nastal v hiši št. 4. ulice Calvola (blizu ulice Navali), uničil je revni družini težaka Mihaela Ostrovska vse pohištvo in vso drugo lastnino. Priporočamo to revno družino — s štirimi otročki — usmiljenim ljudem v podporo.

Nezgoda na ulici. Sinoči ob 9. uri se je vračal voz električnega tramvaja št. 47. iz Barkovelj. V ulici Ghenga hodil je potir, zapletaje se, neki mož. Sprevodnik je zmanjšal brzino voza in zvonil, da bi se mož odstranil. Ta se je res ognil in sprevodnik je zopet spustil voz v dir, na kar se je mož naenkrat zopet povrnil na tir. Voz ga je nato zadel v hrbet in vrغل na tla. Moža, ki

se je nekoliko pobil po glavi, so prenesli v bolnišnico; star mora biti kakih 40 let. Ime njegovo ni še znano, ker ni mogel še ničesar spregovoriti.

Samomor. Zastrupil se je sinoči v svojem stanovanju v ulici sv. Mihaela št. 9 43-1. Ivan Giraldu. Vzrok samomoru je bila dolgotrajna neozdravljiva bolezen na nogah.

Dražbe premičnin. V torek, dne 18. junija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Poste vecchie 10, ulica Squero nuovo in ulica Forni 7, tapetirski blago in pohištvo; Čarbola Zgoraja 484 in ulica Giuliani 9, premog, oprema v zalogi in tehtaice; ulica Sette Fontane 23 in 25, hišna oprava, voz, konjska oprava; ulica del Toro 16, okvirji in drugo; ulica S. Antonio 1, hišna oprava; ulica Farneto 33, hišna oprava in glasovir; ulica Istituto 18, pohištvo; ulica Acquedotto 11, vino in liker; ulica del' Olmo 2, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 24.0. ob 2. uri popoldne 26.3 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756.0. — Danes plima ob 10.23 predp. in ob 9.23 pop.; oseka ob 3.54 predpoludne in ob 3.54 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× Roka roko umiva. Učitelj Pegan na Volovskem je hud agitator za italijansko stranko in kakor tak tudi velik prijatelj Krstičev. Gospod Pegan ima torej velikih zaslug za signore v Poreču. Ti signori pa tudi niso nevhvaležni — namreč nasproti g. Peganu. V »Naši Slogi« čitamo namreč, da je deželni odbor v Poreču sklenil v zadnji svoji seji, da rečenemu učitelju podeli izrednim potom odškodnino za stanarino iz — deželne blagajne. «Naša Sloga» vsklika: Blaženi varanci istrskega deželnega odbora — ker dobivajo odškodnine tudi izrednim potom!»

No, mi bi rekli: dež. odbor je zadovoljen s Peganom in je poskrbel, da je tudi Pegan zadovoljen z deželnim odborom, ali... roka roko umiva!

× Brzojavna služba. Povodom otvoritve deželnega zbora istrskega v Kopru dne 20. junija t. l. bosta imela poštna in brzojavna urada v Kopru in Poreču od 18. junija t. l. do konca zas. danja polnočevno in nočno brzojavno službo.

× Povodnji v soški dolini. Iz Gradišča in Fiumičela prihajajo vesti o velikih povodnjih, ki jih je povzročila Soča, ki je v noči med soboto in nedeljo prestopila bregove. Povodenj je uničila vse poljske pridelke in v sami občini Fiumičelo cenil se škoda na kakih 150.000 kron. Včeraj zjutraj je začela voda polagoma upadati. Kmetovalci, katerim je povodenj uničila ves pridelek, so vsi obupani. Voda je po nekaterih krajih preplavila tudi ceste in udrla v hiše. Ljudje so spravili vse svoje stvari v zgornje prostore svojih stanovanj in se zatekli na vzvišenejše prostore. Strah je posebno povečalo zvonjenje, ki se je v najtrdnjaji noči razlegalo iz zvonikov.

Vesti iz Kranjske.

* Peveci in tamburaši »Delavskega bralnega društva« v Idriji, napravijo dne 29. t. m. izlet v Postojno. Popoldne pr. rede ob 4. uri koncert s petjem in tamburanjem v gostilni g. Fran Remea.

Vesti iz Štajerske.

— Dobra misel. Celjska okoliška občina je sklenila na predlog g. dr. Ivana Dečka sezidati zraven dosedanje hiše na Bregu veliko dvonadstropno hišo za stanovanje in prodajalno v pritličju.

— Še ena smrtna obsodba. — Dne 12. t. m. je bila pred mariborskimi potniki neka Terezija Holz, rojena Vezenjak, viničarka od S. Lenarta v Slov. gor., katera je dne 17. junija t. l. zadavila svojo devetletno predzakovsko hčerko v neki viničariji blizu Lipnice. Najdeno truplo je hotel nečloveški Bratuša spoznati za svojo hčerko. Tudi ta nečloveška mati je bila obsojena v smrt na vislicah.

Razne vesti.

Samomor ruskega milijonarja. Iz Petrograda poročajo, da se je predvčeršnjim umoril milijonar A. K. Učevski iz Harkova,

katerega so smatrali za največjega posestnika rudnikov in sladkornih rafinerij. Učevski se je v Gačini pri Petrogradu vrغل pod železniški vlak.

Velikanski požar na Ruskem. V luki novega admirala v Petrogradu se je vnel grozovit požar. Oklopnico »Vitja«, katero so gradili tamkaj, je požar popolnoma uničil. Tudi jedna druga oklopnica je močno poškodovana. Požar je dalje uničil tudi več velikih zalog. Škodo cenijo na kakih 10 milijonov rubljev.

Ukraden parobrod. V zgodovini tatvin je to poseben slučaj, ki se je bil dogodil te dni. Na zgornji Sprevi pri Berolinu je bil nekemu društvu ukraden parobrod za vežbe. Tatovi so prišli po noči, presekali verigo, naplnili kotel, pa vleči po Sprevi. Ali na srečo niso umeli dosti para in niso mogli pri daleč. Srditi radi tega nevspeha, so razbili stroje in priprave; pa so potem zapustili parnik kraj obali.

Ministrova žena — učiteljica. Soproga ministerskega predsednika bolgarskega Kavarelova, je bila poprej učiteljica, nego se je omožila. Ali tudi potem se ni izneverila svojemu poklicu; da, tudi potem, ko je Kavarelov postal ministerski predsednik, je ostala zvesta učiteljskemu poklicu.

Brzojavna poročila.

Cesar v Pragi.

PRAGA 16. (B.) Današnji dan, ki je zadnji cesarjevega bivanja v Pragi, je pričel z velikim dežjem, ki je trajal do 11. ure; pozneje se je nekoliko razvedrilo, ali nebo je še vedno oblačno. Cesar se je udeležil ob 7. uri zjutraj tihe sv. maše v dvorni kapeli in si potem ogledal popravljajna dela stare, v gotskem slogu zidane stolne cerkve sv. Vida, kjer se mu je predstavil predsednik društva za gradnjo stolne cerkve, bivši ministerski predsednik grof Fran Thun in drugi člani odbora. Ob 1. uri popoldne se je cesar odpeljal iz kraljevega grada do meje občine Smihov, kjer so ga župan in drugi odličnjaki, društva ter neštivilna množica ljudstva vsprejeli z zastavami. Po županovem pozdravu in cesarjevem odgovoru so doneli gromoviti slava-klici. Na to so se predstavili cesarju razni odličnjaki. Med zastopniki mestnega sveta je bil tudi bivši finančni minister, dr. Kaizl, katerega je cesar počastil z daljšim govorom. Od tu se je cesar odpeljal k gradnji novega zavoda za gluhome. Tu so ga vsprejeli kardinal Skrbensky, najviši deželni maršal knez Lobkovic in predsednik gospodske zbornice, knez Windiseh-grätz. Cesarja je pozdravil kardinal Skrbensky. Na to se je cesar podpisal v spominsko listino, katera se je uzidala v temeljni kamen. Po dovršenih ceremonijah se je cesar odpeljal s svojim spremstvom v zavod za slepce, katerega je ustanovila češka hranilnica. Tam so se vršili običajni pozdravi in predstavljanja in je cesar v svojem nagovoru izrazil svoje posebno priznanje češki hranilnici, katera je ustanovila toliko človekoljubnih naprav. Cesar se je potem podal v grad Karlstein.

PRAGA 16. (B) Staročestitljivi grad Karlstein je bil danes ciljem neštivilni množice, ki ni došla samo iz glavnega mesta, ampak tudi iz sosednjih občin, da pozdravi monarha na sedežu njegovih prednikov. Ves okraj je bil krasno odlič. Pot od kolodvora do grada je bil obrobljen z visokimi drogi, zastavami in grbi. Kmalu po 3. uri je prišel vlak na postajo Karlstein. Izstopajočega monarha je množica navdušeno pozdravljala. Spremljali so ga vsi trije ministri, deželni viši maršal, župan dr. Srb in mnogo odličnjakov. Cesarja je nagovoril načelnik okrajnega zastopa Šule, ki je izrekel zahvalo na obnovljenju karlsteinskega gradu. Množica je zaklicala »Slava!« Cesar se je zahvalil na pozdravu. Cesar se je vozil v grad med špalirjem občinstva, ob zvonjenju zvonov in pokanju topičev. Pred vratmi je oddelk plzenskega pevskega društva »Hlahol«, ki je bil odlikovan na razstavi v Parizu, zapel neki staročeski koral. Na to je sledilo ogledovanje grada in njegovih znamenitosti in dragocenosti. Mej tem je že omenjeni pevski zbor pel neko staročesko kantato. Monarh je šel tudi na stolp grada, da so nasladi na prekrasnem razgledu. Cesar se je najlaskaveje izrazil o vsem, kar je videl. Tudi na vožnji nazaj na kolodvor je množica entuzijastično pozdravljala cesarja; istotako je dvorni vlak ob ponovnih ovacijah zapuščal kolodvor v Karlsteinu in se povrnil v Prago. Svečanosti

česarju na čast so se zaključile s sijajno razsvetljavo, katere se je udeležilo vsi mesto, od ponosne palače do borne kočee.

Po ulicah je drvila neznanska množica ljudstva. Ob 9. zvečer je začela regata na Vltavi združena z benečansko slavnostjo. Na obrežjih je kar mrgolelo ljudij. Ob 8. uri zvečer je bil cesar povabljen na sijajno soarejo pri grofu Ozvaldu Thunu, katere so se udeležili odličnjaki in poslanci obeh narodnosti. Cesar se je do župana dr. Srba najlaskaveje izrazil o razsvetljavi ter o slavnostih sploh, ki so kazale patrijotično mišljenje ljudstva.

Župan je odgovoril, da ti pojavi prihajajo iz globine sre. Ob 9. uri in enčetrť je cesar zapustil soarejo in je bil med vožnjo predmetom entuzijastičnih ovacij.

PRAGA 17. (B.) Cesar se je odpeljal v Trezezin točno ob 6. uri zjutraj; ker je odklonil vsako poklonstvo, so prišli posloviti se le najvišji deželni maršal knez Lobkovic, zapovedujoči general Fabini, višjega deželnega sodišča predsednik Wessely ter župan dr. Srb z obema namestnikoma. Pred kolodvorom se je zbrala velika množica ljudij, ki je navdušeno pozdravljala došlega monarha. Cesar se je najpristršeje poslovil od navzočih dostojanstvenikov in je odšel v dvorni salonski voz.

PRAGA 17. (B.) Na Češkem konzularno zastopani in v pokrajini živeči inozemci ruske, srbske, bolgarske in belgijske narodnosti so s potom namestnika izročili cesarju udanosten spis, sestavljen v francozskem jeziku.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 16. (B.) Lord Kitchener poroča iz Pretorije včeršnjega dne: Kolona Elliot imela je na maršu v Vrede blizu Reitza dne 6. t. m. bitko s sovražnikom pod poveljstvom Dewetovim. Po hudem boju zaplenili so Angleži 71 obloženih vozov, 10.000 patron za puške in 400 glav živine ter ujeli 45 Burov. Buri so izgubili 17 mrtvih in 3 ranjene. Angleške zgube znašajo 20 mrtvih, med temi trije častniki in 24 ranjencev. Kolona Elliot dosegla je Kroonstadt.

30.000 kron znaša glavni dobiček srečkanja »Concordia«. Opozarjamo naše cenjeae čitatelje, da se bo vršilo srečkanje neprekleno dne 25. junija 1901.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

**Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Urad

društva »Narodni dom v Trstu« in poli-
tičnega društva »Edinost« se nahaja v pro-
storih »Delalskega podpornega društva« v
ulici Molino piccolo 1. l. nadstropje.

Uradne ure: ob delavnikih od 5. do 7.
ure popoldne; ob nedeljah in praznikih od
8. do 10. ure predpoludne.

Prošnje za zadobljene domovinske pravice v Trstu, napravlja z malimi troški zmožna oseba. Naslov pri »Edinosti«.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst

• T R S T •

TOVARNA:
Via Tesa,
vokal
Via Limitanea

ZALOGA:
Piazza Rosario št. 2
(solsko postopje)
in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Iz-
vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI GENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod
ali železnico franko.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Člasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso filijalka ulica Riborgo 15 ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih slaščic v kosih in v škatljah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po pogodbi in naročilo franco na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pečivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1 priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Aner.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici dei Torro št. 12 priporoča svojo dobro prekrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohišstvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga raznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popravilne istega po cenah ki zadovoljeje gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča van Cink, ulica S. Daniele št. 2.

Nova mlekarina pristave v Kočah vdobiva vsak dan sveže mleko, smetano in stolčeno smetano. Ulica S. Giovanni št. 3 v Trstu.

Prodaja vina „Ai Maestri“ v ulici Valdivino št. 7. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 nč., za na dom po 30 nč. liter. Rebulica iz Brd po 32 nč. liter. Vinski očet po 12 nč. liter. Mirze jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo I. vrste po 20 nč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Nova čevljarnica „Alla Corsia Giulia“, Fran Benčič v Trstu, ulica Giulia št. 3. Velika zaloga obuvava vsake vrste lastnega izdelka za moške, ženske in otroke. Blago, kakor: podplati, usnje in pripadki so iz najboljših tu- in inozemskih tovarov. Izvršuje točno vsako naročbo po meri in najnovejši modi. Vsaka poprava se dogotovi v istem dnevu. Cene brez konkurence. Kože v vseh barvah.

Zaloga vsakovrstnega pohištva.

Anton Breščak v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Vetturini ima v zalogi v veliki izbiri pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljše izdelka. V zalogi ima: podobne na platno in šipe, ogledala, žime in platno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

Delavnica za popraviljanje vsakovrstnih strojev, motorjev na plin in brizgalnic vseh vrst. Kovaška delavnica. Alojzij Schromek & C. v Trstu, ulica Belvedere št. 9.

Ces. kr. priv. civilni, vojaški in uradniški krojač M. Poverjav, trgovec v Gorici, na Travniku št. 22 I. nadstropje priporoča častiti gospodi svojo izborni zalogo sukneneh blaga, gotovih oblek, perila vsake vrste in vse potrebščine k oblekam za vsaki stan. Vstreza vsakemu naročilu in po modli.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozze del Mare št. 1, druga podružnica „Alla città di Londra“ za najfinjši izdelki v ulici Poste nove 3 (Brunerjeva hiša). Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke in sicer: obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moških (alodjeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Kormiui od gl. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Zaloga šivalnih strojev

za domačo rabo ali obrtnike od 60 kron naprej.

5 letno jamstvo.

Velik izbor vseh pripadkov spadajo- čih k šivalnim strojem.

Posiljatve na deželo po povzetju.

Mehanična delavnica za popraviljanje strojev vseh vrst.

RUDOLF RÖTTL Trst, Trg Piazza S. Caterina št. 2.

Velika zaloga koles

novih ali vže rabljenih iz prvih tu — in inozemskih tovarov.

Prodaja in menjava po ugodnih cenah.

Bogat izbor pripadkov in pne- matik.

Sprejemajo se vse poprave ka- kor tudi lakiranja na ognju in niklovanja.

Predzadnji teden.

Glavni dobitok v vrednosti

30.000 KRON

Srečke „Concordia“

po 1 krono.

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C.o., Mercurio Triestino, Ig. Neu- mann, Henrik Schiffmann, Jo- sip Zoldan.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je za hribolazce, kolesarje in jezdece ne- obhodno potrebno.

Vdobja se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s cenikom ter seznamom zalog na celim svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:

Lekarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogaten (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranjo varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Mlad mož

izučen mlinar, vešč slovenščine nemščine v besedi in pismu,

išče primerne službe,

tudi ko. potovalec. Naslov upravnistvu „Slovenke“ v Trstu, ulica Molin piccolo št. 3. II.

A. BUCHBINDER

Trst. — Via Riborgo 27. — Trst.

Zaloga mebljev, kovčkov, potnih torb po cenah, da se ni bati konku- rence.

Restaurant

SILBEREGG

Via Ghega št. 9 A.

■ najugodnejša gostilna ■

PLZENSKO PIVO SILBEREGG

po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah

zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja.

Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah

iz zaloge

SILBEREGG (G. E. POHLY),

Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nahajajo tudi najpristnejša

vina: opollo, istrsko črno in belo.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizovana in stavljen pod stalno kontrolo zavoda za kemično analizovanje, ovlaščenega od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje mini- sterstvo radi pregostega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kdor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in konvalescentom, ker analizacijski zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinjša vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 novč.
Vino iz Kastelov pri Splitu	34
Fino vino iz Vise	34
Vino Opollo	38
Belo vino iz Vise	40

Zahtevajte vaelej jamstveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorišče)

V najem

daje 3 sobe brez kuhinje, ali 2 sobi s kuhinjo: Konsumno društvo v Lonjerju. Povprašati je pri krčmarju društva.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst.

Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porcelana, železa, kositarja in stekla; velik izbor pletenih in lesenega blaga. Lesene pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali tudi brez gobe.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.

Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakla- danje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celim mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

Cene zmerne.

Konrad Jacopich trgovec z jedilnim

blagom v Trstu, Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolo- nijali, navadnega in najfinjšega olja, najfinjše te- stenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na de- želo na debelo in drobno. Ceniki franco.

Najbolja prevlaka za podove

je Fernolendtov

bliščeči lak

za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako prejšno prevlako, se ne prilepi, se ga lahko opere in e trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni v plehasti škatli.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov

ST. FERNOLENDT

Zaloga:

Dunaj, I Schulerstrasse št. 21

Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštne povzetju.

Nadaljne specijalitete: pisalna in kopirna črnila nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo za ohranjanje podplatov „Vandol“. Kovinska čistilno zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

■ Kožnar in izdelovalec kap ■

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za ci- vilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave v svo točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Št. 721.

Služba vrtnarja

je z 10. avgustom t. l. v kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu za zasesti. Letna mezda znaša 840 kron, s prostim stanovanjem, prosto poletno zelenjavo, ter 10% od skupila za odprodane zelenjave in evetlie semen. Vrtnar mora biti popolnoma izurjen v zelenjadarstvu ter evetličarstvu. Biti mora oženjen, to-da imeti ne sme otrok, kateri bi njegovo soprogo pri sodelovanju na vrtu ter prodaji zelenjave in evetlie na trgu v Novem mestu motili. Prošnje, opremljene s priporočili popolne zmožnosti, pošljejo naj isti- nito marljivi ter trezni prositelji do 10. ju- lija t. l. podpisaneu vodstvu.

Vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

dné 10. junija 1901.

R. Dolenc.

Remeljni v velikem izboru, bukovke debela, orehovina, jelovina, trd les vsake vrste, dogee za parkete, bukovina, jelovi podovi, držala za stopnjice.

Cene zmerne.

Viktor Miklavez

v Trstu Via Fonderin št. 10.

Gostilna Fr. Valetič, ulica Solitario št. 12. Vedno sveže pivo po 24 nč. Okolčansko in istrsko vino po 40 nč.